

Agata Etmanowicz*

Rekrutacja do instytucji europejskich

Podstawą rozpoczęcia pracy w instytucjach Unii Europejskiej jest przejście przez postępowanie konkursowe. W jego wyniku otrzymuje się dożywotni status urzędnika/funkcjonariusza (franc. *fonctionnaire*). Oprócz tego są jeszcze inne – pozakonkursowe – drogi, jakimi instytucje UE pozyskują pracowników. W ten sposób najczęściej zatrudniani są pracownicy kontraktowi w tzw. służbie pomocniczej (ang. *auxiliary staff*) albo czasowej (ang. *temporary staff*). Nabór na te stanowiska przeprowadzają we własnym zakresie poszczególne instytucje, umieszczając ogłoszenia na swoich stronach internetowych.

Osobną kategorią są eksperci narodowi, na których wybór mają również wpływ państwa członkowskie, przeprowadzając wstępną selekcję. Eksperti narodowi zatrudniani są na kontraktach czasowych nie dłuższych niż 3 lata. Koszty ich wynagrodzenia częściowo pokrywa administracja państwa delegującego.

Poza wpływem instytucji znajduje się zatrudnienie w gabinetach politycznych komisarzy oraz w biurach posłów do Parlamentu Europejskiego.

Status urzędnika

Reforma Kinnocka

Prawa i obowiązki pracowników instytucji europejskich szczegółowo reguluje Statut Urzędników (*Staff Regulations*). Pierwsza wersja dokumentu została przyjęta przez Radę w 1968 r.¹ W 2002 r. Komisja przedstawiła najbardziej obszerną i wyczerpującą propozycję reformy

---

* Mgr **Agata Etmanowicz** – reprezentantka Ministerstwa Kultury w Komitecie ds. Kultury oraz Grupie Roboczej ds. Polityki Audiowizualnej Rady Unii Europejskiej; koordynator Programu Ramowego Unii Europejskiej Kultura 2000 w Polsce – pracownik Punktu Kontaktowego ds. Kultury przy Ministerstwie Kultury.

¹ Rozporządzenie Rady 259/68 z 04.03.1968 r., O.J., L 56, 04.03.1968.

administracyjnej od czasu opublikowania tegoż dokumentu – tzw. reformy Kinnocka (od nazwiska wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej Neila Kinnocka, odpowiedzialnego za wprowadzenie reformy administracyjnej). Reforma ma na celu przede wszystkim:

- wprowadzenie nowych zasad rekrutacji z przejrzystymi procedurami i przestrzeganiem zasady równowagi geograficznej i równowagi płci oraz powołanie w 2002 r. jednego, wspólnego dla wszystkich instytucji UE Europejskiego Biura ds. Selekcji Kadr;
- zapobieżenie rutynie i korupcji urzędników poprzez wprowadzenie zasady mobilności na wszystkich szczeblach (ustalenie „wskazanego” okresu pracy na jednym stanowisku na 2, maksymalnie 5 lat; na stanowiskach „newralgicznych”, czyli związanych z przyznawaniem kontraktów, nagród, subsydiów itp. zmiana stanowiska przed upływem 5 lat jest obowiązkowa);
- wprowadzenie obowiązku ustawicznego szkolenia się urzędników;
- reformę polityki socjalnej (zapobieganie dyskryminacji na rynku pracy, wprowadzenie ułatwień dla niepełnosprawnych, urlopów rodzicielskich itp.);
- wprowadzenie zasady mobilności na zewnątrz (np. możliwość delegowania z instytucji unijnej do ministerstwa krajowego);
- zmianę systemu płac i emerytur;
- reformę rodzajów umów o pracę (odchodzenie od zawierania umów z pracownikami pomocniczymi na rzecz kontraktów z firmami zewnętrznymi przejmującymi rolę pracodawcy);
- wdrożenie nowych standardów etycznych (wprowadzenie formalnej procedury regularnej oceny osiągnięć pracownika oraz procedur dyscyplinarnych).²

Produktem długiego procesu reformy Kinnocka, który rozpoczął się w styczniu 2000 r., jest ponad stustronicowy dokument zatytułowany Nowy Statut Urzędników (New Staff Regulations),³ w którym zostały ujęte wszystkie ww. zmiany.

---

² Źródło: strona internetowa Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej (<http://www.ukie.gov.pl>).

³ Rozporządzenie Rady 723/2004 z 22.03.2004 r., wprowadzające regulaminy dot. urzędników Wspólnot Europejskich oraz warunków zatrudnienia innych pracowników instytucji Wspólnot Europejskich, O.J., L 124/47, 27.04.2004.

Klasyfikacja urzędników

Przed wejściem w życie Nowego Statutu urzędnicy instytucji europejskich zaszerzegowani byli według czterech kategorii:

- A – pracownicy merytoryczni po studiach wyższych,
- B – pracownicy biurowi bez dyplomu wyższej uczelni,
- C – pracownicy sekretariatów, kancelarii, archiwów itd.,
- D – pracownicy techniczni (w tej grupie znajdują się m.in. kierownicy, pracownicy ochrony, personel kantyn).

Osobną kategorię, LA, stanowili tłumacze, zarówno konferencyjni, jak i zajmujący się tłumaczeniem tekstów. Każda z kategorii urzędniczych dzieliła się dalej na kilka stopni określających wysokość stanowiska.

Podział ten kształtował się następująco: kategoria A obejmowała stanowiska, podane w porządku od najniższych do najwyższych, od A8 do A1, gdzie stanowisko A8 należało do referenta, natomiast A1 – do dyrektora generalnego. Kategoria LA obejmowała stanowiska od LA8 do LA3, kategoria B i C- od B5/C5 do B1/C1, a kategoria D – od D4 do D1.

Nowy Statut Urzędników wprowadza zmianę systemu klasyfikacji urzędników. W 2006 r. podział na kategorie (A, B, C, D oraz LA dla służb lingwistycznych) ma zostać zastąpiony podziałem na dwie grupy funkcyjne AD („administratorzy” odpowiedzialni za politykę i unijne prawo) oraz AST („asystenci” pełniący rolę wspomagającą, wykonujący prace sekretarskie i administracyjne). Zanim jednak do tego dojdzie wraz z 1 maja 2004 wprowadzono dwuletni okres przejściowy i dokonano „rozdrobienia” oraz „odwrócenia” w ramach czterech istniejących kategorii (por. tabela 1).

Tabela 1. Klasyfikacja urzędników przed 1 maja 2004 oraz w okresie przejściowym, do 1 stycznia 2006 r.

Dotychczasowe stopnie	Obecne (przejściowe) stopnie	Dotychczasowe stopnie	Obecne (przejściowe) stopnie	Dotychczasowe stopnie	Obecne (przejściowe) stopnie	Dotychczasowe stopnie	Obecne (przejściowe) stopnie
	A*16						
	A*15						
A1	A*14						
A2	A*12						
A3/LA3	A*11						
A4/LA4	A*10						
A5/LA5			B*10				

A6/LA6	A*8	B1					
	A*7		B*8		C*6		
A7/LA7		B2	B*7		C*5		
A8/LA8		B3	B*6	C1	C*4		D*4
		B4	B*5	C2	C*3		D*3
		B5		C3	C*2	D1	D*2
				C4		D2	D*1
				C5		D3	
						D4	

Źródło: *Staff Regulations of the Officials of the European Communities. Conditions of employment of other servants of the European Communities*; European Commission, 01.05.2004 (<http://europa.eu.int>).

Tabela 2. Klasyfikacja urzędników w okresie przejściowym, do 1 stycznia 2006 r. oraz po okresie przejściowym

Obecne (przejściowe) stopnie	Nowe stopnie	Obecne (przejściowe) stopnie	Nowe stopnie
A*16	AD 16		
A*15	AD 15		
A*14	AD 14		
A*13	AD 13		
A*12	AD 12		
A*11	AD 11	B*11	AST 11
A*10	AD 10	B*10	AST 10
A*9	AD 9	B*9	AST 9
A*8	AD 8	B*8	AST 8
A*7	AD 7	B*7/C*7	AST 7
A*6	AD 6	B*6/C*6	AST 6
A*5	AD 5	B*5/C*5/D*5	AST 5
		B*4/C*4/D*4	AST 4
		B*3/C*3/D*3	AST 3
		C*2/D*2	AST 2
		C*1/D*1	AST 1

Źródło: *Staff Regulations of the..., op.cit.*

EPSO

Jednym z podstawowych założeń reformy administracyjnej było powołanie instytucji odpowiedzialnej za rekrutację pracowników do instytucji europejskich: Europejskiego Biura ds. Selekcji Kadr (*European Personnel Selection Office* – EPSO). Przyczyną powołania EPSO była potrzeba zreformowania skomplikowanego i nieprzejrzystego systemu rekrutacji. Co ciekawe, tak jak w wielu dziedzinach, również i tu głównym czynnikiem stymulującym zmiany było nadchodzące rozszerzenie UE. Oczywistym faktem było to, że funkcjonujące zasady rekrutacji nie wytrzymałyby próby organizacji konkursów dla kandydatów pochodzących z nowych państw członkowskich. W przypadku zaniechania ich zreformowania, można się było spodziewać ogromnych opóźnień w zatrudnianiu nowych pracowników, a co za tym idzie reperkusji dla całego procesu integracji. Trzeba bowiem pamiętać, że wszystkie państwa członkowskie mają prawo korespondować z Brukselą w swoim języku urzędowym. Brak ludzi będących w stanie rozumieć dokumenty napływające ze stolic mógłby w krótkim czasie spowodować nie tylko paraliż systemu tłumaczeń, ale także wszystkich instytucji europejskich.

Ostatecznie Europejskie Biuro ds. Selekcji Kadr zostało powołane 25 lipca 2002 r.⁴ i rozpoczęło działalność 1 stycznia 2003 r. Zadaniem Biura jest organizacja konkursów w celu wybrania wysoko wykwalifikowanych pracowników na stanowiska we wszystkich instytucjach europejskich, a mianowicie w Komisji Europejskiej, Radzie Unii Europejskiej, Parlamencie Europejskim, Trybunale Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, Trybunale Obrachunkowym, Komitecie Ekonomiczno-Społecznym, Komitecie Regionów oraz w biurze Ombudsmana. Biuro koordynuje więc selekcję personelu w imieniu różnych instytucji europejskich, a jego funkcjonowanie ułatwia spójne planowanie konkursów oraz zapewnia jednolite warunki i zasady wyboru kandydatów.

Szczegółowe zadania EPSO to:

1. Organizowanie otwartych konkursów zgodnie z indywidualnym zapotrzebowaniem poszczególnych instytucji, mając jednocześnie na uwadze tworzenie listy rezerwowej najbardziej odpowiednich kandydatów. Konkursy powinny być organizowane zgodnie z wytycznymi

---

⁴ Decyzja 2002/620/WE Parlamentu Europejskiego, Rady, Komisji, Trybunału Sprawiedliwości, Trybunału Rewidentów Księgowych, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów oraz Ombudsmana z 25.07.2002 r., ustanawiająca Europejskie Biuro ds. Selekcji Kadr, O.J., L 197/53, 26.07.2002.

zawartymi w Statucie Urzędników na podstawie ujednoczonych kryteriów określonych w art. 6 c oraz w zgodzie z programem działania zatwierdzonym przez kierownictwo Biura (*Management Board*).

2. Ścisła współpraca z instytucjami i śledzenie ich zapotrzebowania na personel, a także przygotowywanie i wdrażanie programu konkursów, tak ażeby wyjść naprzeciw ich przyszłym potrzebom.

3. Rozwijanie metod i technik selekcji na podstawie najlepszych przykładów zaczerpniętych z dotychczasowej praktyki oraz na podstawie wytycznych określonych dla różnych kategorii personelu.

4. Kierowanie i sprawdzanie tego, w jaki sposób wykorzystywana jest lista rezerwowa.

5. Sporządzanie rocznych raportów dla instytucji dotyczących działań prowadzonych przez Biuro.⁵

Rekrutacja pracowników z nowych państw członkowskich

Generalna zasada zawarta w art. 27 Statutu Urzędników mówi o wymogu zapewnienia jak najszerzej reprezentacji geograficznej oraz o tym, że żadne stanowisko nie będzie rezerwowane dla obywateli konkretnego państwa członkowskiego. Jednak w związku z rozszerzeniem UE i potrzebą zatrudnienia pracowników z nowych państw członkowskich konieczne było odstępstwo od tej zasady. Wprowadzone ono zostało rozporządzeniem 401/2004 z 23 lutego 2004 r., w którym przewidziany został 7-letni okres przejściowy.

Jak dotychczas, Komisja Europejska jest jedyną instytucją, która sprecyzowała swoje oczekiwania odnośnie do zatrudnienia pracowników z nowych państw członkowskich. Określiła ona limity zatrudnienia dla każdego kraju, oparte na formule uwzględniającej liczbę ludności, liczbę miejsc każdego kraju w Parlamencie Europejskim i liczbę głosów każdego nowego państwa członkowskiego w Radzie.⁶

Z dokonanej przez Komisję Europejską analizy przyszłych potrzeb kadrowych wynikało, że zatrudnionych powinno zostać 3900 nowych pracowników, z czego 3400 na etatach administracyjnych, 150 osób na etatach badawczych oraz 350 osób stanowiących tzw. personel

---

⁵ Decyzja 2002/621/WE Parlamentu Europejskiego, Rady, Komisji, Trybunału Sprawiedliwości, Trybunału Rewidentów Księgowych, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów oraz Ombudsmana z 25.07.2002 r., w sprawie organizacji i funkcjonowania Europejskiego Biura ds. Selekcji Kadr, O.J., L 197/56, 26.07.2002.

⁶ A.Etmanowicz, *Rekrutacja pracowników do instytucji Unii Europejskiej*, „Wspólnoty Europejskie”, nr 9(132), s.4-9.

zewnątrzny. W przypadku, gdyby okazało się, że środki finansowe będą niższe niż zakładała Komisja, liczba stanowisk byłaby mniejsza i zasada równowagi geograficznej mogłaby być stosowana tylko w ramach uzgodnionych pułapów finansowych.⁷

Rekrutacja pracowników kontraktowych

Pomimo utworzenia EPSO w lipcu 2002 r., ze względów praktycznych niemożliwe było natychmiastowe rozpoczęcie procesu rekrutacji nowych urzędników pochodzących z państw kandydujących. Przede wszystkim należało liczyć się z możliwością nieprzystąpienia od 1 maja 2004 r. wszystkich 10 kandydatów do Unii. Traktaty akcesyjne nie zostały jeszcze podpisane, a dodatkowym zagrożeniem były referenda akcesyjne. Nieuwzględnienie podobnego ryzyka obciążało budżet WE zatrudnieniem norweskich urzędników, którzy pomyślnie przeszli rekrutację i do dziś pracują w Brukseli, pomimo że w referendum Norwegia odrzuciła swoje członkostwo w Unii.

Z drugiej strony trudno wyobrazić sobie, aby w Brukseli nie pracowali aż do 1 maja 2004 r. specjaliści z państw wstępujących. Ich obecność, szczególnie w niektórych instytucjach WE, była niezbędna. Pierwszym zadaniem EPSO było więc dokonanie selekcji ekspertów zewnętrznych zatrudnionych na kontrakty czasowe (*auxiliary staff*). Rekrutacja odbywała się nie na podstawie konkursu, a jedynie na podstawie przesłanych do EPSO życiorysów.

Zakończony 10 stycznia 2003 r. proces nadsyłania kandydatur był pierwszym w historii instytucji UE naborem przeprowadzonym drogą internetową. Po nadesłaniu aplikacji każdy kandydat otrzymał numer identyfikacyjny, dzięki któremu mógł później sprawdzić czy jego aplikacja została zaakceptowana. Nadesłane aplikacje (ok. 25 tys.) znalazły się w specjalnie w tym celu utworzonej bazie danych. Obecnie znajduje się w niej 22 075 osób.

Z Polski nadesłanych zostało 10 064 aplikacje; przyjętych i umieszczonych w bazie danych zostało 9 684.⁸ Proporcjonalnie najwięcej kandydatów zgłosiło się ze Słowacji (około 6 tys.). Mniejsze niż w Polsce było zainteresowanie na Węgrzech, w Czechach, na Litwie i Łotwie; stosunkowo wysokie w Estonii, na Cyprze i Malcie.

---

⁷ Na podstawie informacji zamieszczonej na stronie internetowej Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej (<http://www.ukie.gov.pl>).

⁸ Dane pochodzą ze strony internetowej Europejskiego Biura ds. Selekcji Kadr (<http://europa.eu.int/epsa>).

W pierwszej fazie oficjalnie mówiono o tym, że miejsc dla pracowników kontraktowych jest pięćset. Dziś wiadomo, że okazało się ich być znacznie więcej. Mimo wstąpienia nowych państw do UE, poszczególne Dyrekcje Generalne wciąż korzystają ze znajdujących się w bazie nazwisk. Dzieje się tak przede wszystkim dlatego, że pomimo zorganizowanych konkursów, nadal większość wyłonionych z nich kandydatów nie podpisała kontraktów.

Pierwsze konkursy dla nowych państw członkowskich

W maju 2003 r. EPSO ogłosiło szereg konkursów dla kandydatów na stanowiska asystentów tłumaczy, sekretarek, asystentów administracyjnych (A8) pochodzących z dziesięciu nowych państw członkowskich. Pierwsi do egzaminu podeszli tłumacze – 27 listopada 2003 r., a sekretarki – 28 listopada. 11 i 12 grudnia przystąpili do części pisemnej kandydaci na trzy rodzaje stanowisk A8: asystentów administracyjnych w dziedzinie administracji publicznej, prawa oraz ekonomii. Do konkursu na stanowiska A8 przystąpiło ok. 23 tys. kandydatów, z czego wyłonionych miało zostać zaledwie 1340. Do tzw. pierwszej fali konkursów „rozszerzeniowych” należał także konkurs na naczelników wydziałów lingwistycznych. W sumie EPSO zakładało wyłonienie wtedy 5140 kandydatów.

30 kwietnia 2004 r. ogłoszone zostały kolejne cztery konkursy, tym razem na tzw. menedżerów średniego szczebla, czyli naczelników wydziałów. Otwarte były tylko i wyłącznie dla kandydatów z nowych państw członkowskich, którzy po pomyślnym przejściu procedury konkursowej zająć mają stanowiska A5/A4 (w okresie przejściowym - A*9) oraz A3 (w okresie przejściowym – A*12). Tym razem nie zostały określone pule stanowisk dla poszczególnych państw, wyjątek stanowiły konkursy w dziedzinie informacji/PR, ponieważ charakter pracy wymusza wyłonienie po jednym laureacie z każdego nowego państwa w obu zakresach. Kandydaci rejestrowali się w Internecie i przystąpili do preselekcyjnych testów wielokrotnego wyboru stworzonych w celu sprawdzenia ich umiejętności werbalno-numerycznych. Ci, którzy osiągnęli najlepsze wyniki z testów, po przejściu procedury weryfikacji złożonej dokumentacji zostali dopuszczeni do egzaminu ustnego.

Kolejna tura konkursów dla kandydatów z państw członkowskich została ogłoszona 22 grudnia 2004 r. Były to konkursy na stanowiska A*7 w dziedzinie administracji europejskiej, asystentów B*3 w dziedzinie administracji europejskiej/zasobów ludzkich, zarządzania finan-

sami oraz technologii informacyjnych. W sumie EPSO miało zamiar wyłonić 1315 kandydatów.

Od administratorów A*7 wymagany jest dyplom ukończenia uczelni wyższej oraz co najmniej sześćoletnie doświadczenie. Na Polaków czeka w sumie 135 miejsc.

Żeby ubiegać się o stanowisko B*3 kandydat musi legitymować się albo dyplomem szkoły policealnej, albo szkoły średniej (wtedy jednak wymagane jest trzyletnie dodatkowe doświadczenie) oraz co najmniej pięcioletnim doświadczeniem zawodowym. W przypadku poszczególnych stanowisk określone zostały także szczegółowe umiejętności, które powinni posiadać kandydaci. Docelowo ma zostać zatrudnionych 90 polskich specjalistów w dziedzinie administracji europejskiej oraz zasobów ludzkich, 160 w dziedzinie zarządzania finansami oraz 80 w dziedzinie technologii informacyjnych.

Postępowanie konkursowe

Kto może starać się o pracę w instytucjach UE?

Podstawowym warunkiem, jaki należy spełniać, żeby starać się o pracę w instytucjach jest posiadanie obywatelstwa jednego z państw członkowskich UE i korzystanie z pełni praw obywatelskich. Ponadto należy posługiwać się dwoma językami urzędowymi – jednym biegle, drugim dobrze (jeden z nich może być językiem ojczystym pod warunkiem jednak, że należy on do języków urzędowych). Przyszły urzędnik musi także przejść badania lekarskie, które potwierdzą, że jest on w stanie wykonywać swoje obowiązki. Wymagane wykształcenie i doświadczenie zależne są od stanowiska, o które się ubiega. W przypadku mężczyzn wymogiem jest także posiadanie uregulowanego stosunku do służby wojskowej.

Od kandydatów na tłumaczy wymaga się znajomości co najmniej dwóch (poza ojczystym) języków UE oraz wykształcenia wyższego.

Oczywiście od ogólnych zasad/wymogów wymienionych powyżej zdarzają się odstępstwa (np. poszukiwane są osoby, które posługują się konkretnymi językami i legitymują się określonym wykształceniem oraz stażem pracy). Takim odstępstwem od generalnej reguły były i są konkursy dla pracowników z nowych państw członkowskich. (Informacje o organizowanych konkursach są publikowane w „Dzienniku Urzędowym UE” oraz na stronie EPSO).

Jak przebiega konkurs?

Żeby przystąpić do konkursu należy założyć konto na stronie internetowej EPSO, a następnie wypełnić aplikację na stanowisko, o które się starający ubiega. Od tego momentu korespondencja z kandydatem odbywa się za pośrednictwem tego konta. Po wysłaniu aplikacji otrzymuje się numer identyfikacyjny, który jednocześnie jest potwierdzeniem odbioru aplikacji. O szczegółach kolejnych etapów postępowania konkursowego (dacie, wymaganiach, wynikach itd.) kandydat uzyskuje informacje logując się na konto.

Pierwszy etap stanowi egzamin pisemny. (Por. załączniki do niniejszego opracowania.) Zaproszeni do jego zdawania zostają wszyscy kandydaci, którzy odpowiadają kryteriom i przeszli wstępną, formalną selekcję na podstawie złożonych aplikacji. Egzamin ten podzielony jest na dwa bloki. Na pierwszy składają się trzy testy preselekcyjne wielokrotnego wyboru. Dwa z nich są jednakowe dla wszystkich uczestników. Pierwszy sprawdza ogólną wiedzę kandydatów z zakresu integracji europejskiej, drugi natomiast ma charakter werbalno-numeryczny mający na celu sprawdzenie zdolności logicznego myślenia. Trzeci test jest różny w zależności od wybranej specjalności (np. kandydaci na prawników dostają testy z prawa, ekonomiści z ekonomii itd.).

Drugi blok składa się z dwóch części. Pierwsza polega na napisaniu pracy na jeden z zadanych tematów w wybranym języku obcym. Druga część wymaga od uczestników streszczenia napisanej już pracy. Streszczenie musi być jednak opracowane w języku ojczystym zdającego.

Pierwsza, testowa, część egzaminu pisemnego nazywana jest preselekcyjną, gdyż komisja rekrutacyjna rozpoczyna weryfikację kandydatów od sprawdzenia testów. Po uzyskaniu pozytywnego wyniku ze wszystkich trzech ww. testów (ponad 50% poprawnych odpowiedzi) kandydaci na urzędników informowani są o przejściu do następnego etapu. Nie wymaga to jednak od nich żadnych działań i polega po prostu na weryfikacji prac napisanych już w drugiej części egzaminu. Uczestnicy, którzy nie przeszli przez część testową, są informowani o tym, że ich prace pisemne nie zostaną ocenione. W ten sposób oszczędza się zarówno czas kandydatów (wszystkie pisemne części za jednym podejściem), jak też rekrutujących (nie ma potrzeby sprawdzania wszystkich prac pisemnych).

Pozytywna weryfikacja po pracach pisemnych oznacza przejście do następnego etapu konkursu. Jest to kolejna część formalna. Tym razem jest ona bardziej rozbudowana i wymaga od kandydatów

wysyłania do EPSO szeregu dokumentów, w tym kopii dowodu osobistego, dyplomów, odpisu świadectwa urodzenia itp. Dla kandydatów ważne jest to, że dokumenty mogą być niepotwierdzonymi kopiami oraz to, że tłumaczenie ich można zrobić samemu. Oszczędza to zarówno czas, jak i koszty całej procedury.

Pomyślne przejście weryfikacji formalnej oznacza zakwalifikowanie się do ostatniej rundy konkursu, czyli egzaminu ustnego. Egzaminy te odbywają się w siedzibie EPSO w Brukseli. Data narzucona jest z góry, jednak dopuszcza się przełożenie egzaminu ze względu na nadzwyczajne okoliczności. Koszty podróży kandydatów z miejsca zamieszkania pokrywa EPSO.

Kandydaci informowani są o wynikach egzaminu ustnego, tak jak w pozostałych przypadkach, z wykorzystaniem ich konta na serwerze EPSO. Zdany egzamin oznacza zakwalifikowanie się na tzw. listę rezerwową, która publikowana jest w „Dzienniku Urzędowym UE”. W tym momencie zaczyna się kolejny etap weryfikacji kandydatów. Każdy z nich musi w ciągu dwóch lat znaleźć sobie zatrudnienie. W przeciwnym razie wyniki konkursu tracą ważność i kandydaci muszą zaczynać całą procedurę od nowa. Okazuje się, że właśnie ta część bywa często najtrudniejsza.

Można zadać sobie pytanie, czy przypadkowe jest zderzenie się w czasie wejścia w życie Nowego Statutu Urzędników z zatrudnianiem pracowników z nowych państw członkowskich. Urzędnicy z tych państw, zatrudniani po rozpoczęciu obowiązywania nowych przepisów, nie tylko otrzymują niższe uposażenie od swoich kolegów ze „starych” państw, ale także wydłużona została ścieżka ich kariery. Przykładowo: osoba zatrudniona na stanowisku A8 po konkursie przed 1 maja 2004 r. otrzymywałaby wynagrodzenie w wysokości 4 258,95 euro brutto, a osoba zatrudniona na tym samym stanowisku po 1 maja otrzymuje wynagrodzenie 3 810,69 euro brutto.⁹ Ta różnica pogłębia się po uwzględnieniu dodatków otrzymywanych przez urzędników, a wyliczanych na podstawie pensji brutto. Pozostając przy przykładzie stanowiska A8 (najniższego w kategorii A), widzimy, że urzędnik miał do przejścia w drodze na najwyższy szczebel, A1, siedem etapów. Teraz, po wprowadzeniu nowych przepisów, w kategorii A najniższe stanowisko (A*5) od najwyższego (A*16) dzieli jedenaście szczebli.

---

⁹ Źródło: *Staff Regulations of the Officials of the European Communities. Conditions of employment of other servants of the European Communities*, European Commission, 01.05.2004.

Łatwo sobie wyobrazić, że nie wszyscy zgadzają się z zaistniałym stanem rzeczy. Sytuację wewnątrz instytucji zaogniają związki zawodowe, które głośno mówią o dyskryminacji nowych kolegów, a nawet pomagają w kontestowaniu wprowadzanych zasad zatrudnienia. Oferują pomoc prawną w przygotowaniu odwołania od decyzji o zaszeregowaniu do Dyrekcji Generalnej ds. Administracyjnych (DG ADMIN). Dyrekcja ta prawdopodobnie nie zmieni swojej decyzji, więc kolejnym krokiem będzie złożenie przez zainteresowanych zbiorowej skargi do Sądu I Instancji. W przypadku zwycięstwa urzędników może się okazać, że konieczna będzie kolejna reforma systemu zatrudnienia.

Załączniki

TEST a)

Wiedza specjalistyczna – Europejska Administracja Publiczna

1. Jaki rodzaj większości jest potrzebny do podjęcia decyzji przez Komisję?
  - a) większość członków określona zgodnie z art. 213
  - b) 2/3 członków zgodnie z postanowieniami art. 213
  - c) 3/4 członków zgodnie z postanowieniami art. 213
  - d) większość kwalifikowana zgodnie z zasadami stosowanymi w Radzie.
2. Wykonując swoje obowiązki urzędnicy UE muszą:
  - a) stosować się do instrukcji z państwa, którego są obywatelami
  - b) stosować się do instrukcji z państwa, gdzie aktualnie pracują
  - c) stosować się do instrukcji instytucji zatrudniającej
  - d) nie stosować się do jakichkolwiek instrukcji.
3. Umowa z Cotonou wiąże UE z:
  - a) państwami Afryki
  - b) państwami najsłabiej rozwiniętymi
  - c) państwami AKP
  - d) państwami otrzymującymi pomoc w ramach Globalnego Funduszu Pomocy.
4. Decentralizacja, wprowadzona jako część reformy pomocy udzielanej przez WE, obejmuje przekazanie odpowiedzialności z centralnych departamentów Komisji do:
  - a) delegacji Komisji w państwach otrzymujących pomoc
  - b) jednostek sektora prywatnego
  - c) jednostek administracyjnych państw otrzymujących pomoc
  - d) ministerstw państw członkowskich UE odpowiedzialnych za współpracę w dziedzinie rozwoju.
5. Decyzje dotyczące finansowania operacji pomocy humanitarnej przez ECHO są podejmowane przez:
  - a) Radę
  - b) Komisję
  - c) Parlament Europejski
  - d) Radę oraz Parlament Europejski w procesie współdecydowania.
6. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa (WPZiB) została wprowadzona:
  - a) Traktatem akcesyjnym Wielkiej Brytanii

- b) Jednolitym Aktem Europejskim
  - c) Traktatem z Maastricht
  - d) Traktatem Amsterdamskim.
7. Komisja dokonuje przeglądu istniejących programów pomocy publicznej we współpracy z:
- a) Radą
  - b) państwami członkowskimi
  - c) Parlamentem Europejskim
  - d) Europejskim Komitetem Społeczno-Ekonomicznym.
8. Głównym źródłem dochodów budżetu UE są:
- a) opłaty rolnicze
  - b) cła
  - c) przychody z VAT
  - d) wpłaty bezpośrednie państw członkowskich.
9. Które z poniższych stwierdzeń nie jest prawdziwe? Zasady konkurencji zawarte w Traktacie WE zabraniają:
- a) zawierania jakichkolwiek porozumień między przedsiębiorstwami, które pośrednio uzgadniają ceny zakupu lub sprzedaży
  - b) zawierania jakichkolwiek porozumień między przedsiębiorstwami, które bezpośrednio uzgadniają ceny zakupu lub sprzedaży
  - c) jakichkolwiek działań równoległych przez przedsiębiorstwa w ogóle
  - d) jakichkolwiek uzgodnień, które ograniczają lub prowadzą do kontroli nad procesem rozwoju technologicznego lub inwestycji.
10. W ramach twoich obowiązków, jako pracownika instytucji UE jest zakup samochodów. Dysponujesz budżetem w wysokości 300 000 euro. Przy kupnie:
- a) ogłaszasz przetarg oparty na szczegółowej specyfikacji
  - b) wybierasz modele samochodów na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród przyszłych użytkowników
  - c) zamawiasz samochody, które wg ciebie są najbardziej ekonomicznym zakupem
  - d) wybierasz modele samochodów na podstawie analizy przygotowanej przez państwo, gdzie są one produkowane.
11. Władzą budżetową UE jest:
- a) Parlament Europejski
  - b) Parlament Europejski oraz Rada
  - c) Rada Europy
  - d) Komisja Europejska.

12. Który z poniższych funduszy jest całkowicie finansowany z budżetu UE?
- a) Europejski Fundusz Rozwoju
  - b) Fundusz Spójności
  - c) Europejski Fundusz Inwestycyjny
  - d) Europejski Fundusz Technologiczny.
13. Decyzja Rady 2001/51/WE ustanawiająca program odnośnie do ramowej strategii Wspólnoty w dziedzinie równości płci 2001-2005 jest:
- a) przedłużeniem programu obowiązującego w latach 1995-2000
  - b) pierwszą inicjatywą UE w zakresie równości płci
  - c) programem już obowiązującym w państwach akcesyjnych
  - d) propozycją dotyczącą równości płci w miejscu pracy, która jest obecnie dyskutowana w Radzie.
14. Karta Praw Podstawowych UE jest:
- a) częścią projektu Konstytucji Europejskiej
  - b) traktatem, którego stronami są państwa członkowskie UE
  - c) częścią Konwencji ONZ oraz Rady Europy dotyczących praw człowieka
  - d) instrumentem nakierowanym głównie na niedyskryminacyjne traktowanie obywateli państw trzecich.
15. Rok 2003 był określony mianem „Europejskiego roku ludzi niepełnosprawnych”. Ilu ludzi niepełnosprawnych zamieszkuje UE?
- a) 8 milionów
  - b) 15 milionów
  - c) 23 miliony
  - d) 37 milionów.
16. Jakie miano nosi inicjatywa wspólnotowa mająca na celu promowanie szkolenia i mobilności naukowców?
- a) Erasmus
  - b) Leonardo
  - c) Marie Curie
  - d) Mercator.
17. Każdego roku budżet UE jest ostatecznie przyjmowany przez:
- a) Przewodniczącego Komisji
  - b) Parlament Europejski
  - c) Radę
  - d) Przewodniczących trzech instytucji.
18. Obrady Rady są otwarte dla publiczności:
- a) zawsze
  - b) nigdy

- c) czasami
  - d) tylko na żądanie Parlamentu Europejskiego.
19. Swobodny przepływ osób w ramach UE został uregulowany przez:
- a) porozumienia Schengen
  - b) Traktaty Rzymskie
  - c) Traktat z Maastricht
  - d) Kartę Praw Podstawowych UE.
20. Zniesienie wszystkich cel w ramach Wspólnoty zostało zrealizowane w:
- a) 1952
  - b) 1958
  - c) 1968
  - d) 1986.
21. Zgodnie z Traktatem z Maastricht petycja dotycząca obszarów działalności UE może być adresowana do:
- a) Parlamentu Europejskiego
  - b) Komisji
  - c) Rady
  - d) Trybunału Sprawiedliwości.
22. Głównym zadaniem „celu 1” Funduszy Strukturalnych jest wspieranie:
- a) rozwoju najuboższych regionów i modernizacji ich struktur gospodarczych
  - b) konwersji regionów znajdujących się w trudnej sytuacji
  - c) zatrudnienia w rzadko zaludnionych obszarach
  - d) turystyki w odległych obszarach.
23. Ograniczenia ilościowe w imporcie pomiędzy państwami członkowskimi zostały zabronione poprzez:
- a) Traktaty Rzymskie
  - b) Jednolity Akt Europejski
  - c) Traktat z Maastricht
  - d) Traktat z Nicei.
24. Główna siedziba Europejskiej Agencji Kosmicznej znajduje się w:
- a) Wiedniu
  - b) Paryżu
  - c) Rzymie
  - d) Londynie.
25. Europejski Bank Inwestycyjny został utworzony na podstawie:
- a) Traktatów Rzymskich
  - b) finansowego Porozumienia Luksemburskiego

- c) porozumienia Rady na zasadzie ad hoc
  - d) Traktatu z Maastricht.
26. Który z poniższych obszarów nie jest priorytetem tematycznym 6 Programu Ramowego UE w dziedzinie badań?
- a) obywatele i zarządzanie w społeczeństwie opartym na wiedzy
  - b) różnorodność językowa
  - c) zrównoważony rozwój, globalne zmiany i ekosystemy
  - d) genetyka i biotechnologia na rzecz zdrowia.
27. Który z Traktatów ustanowił biuro Europejskiego Ombudsmana?
- a) Traktat z Maastricht
  - b) Jednolity Akt Europejski
  - c) Traktat Amsterdamski
  - d) Traktat z Nicei.
28. Prawo inicjatywy legislacyjnej w ramach Wspólnoty jest zarezerwowane dla:
- a) Rady
  - b) Komisji
  - c) Wspólnie Komisji i Parlamentu Europejskiego
  - d) Wspólnie Parlamentu Europejskiego i Rady.
29. Handel tekstyliami pomiędzy UE a państwami trzecimi:
- a) jest regulowany przez multilateralne porozumienia lub jest przedmiotem autonomicznych środków
  - b) jest regulowany wyłącznie przez porozumienia bilateralne
  - c) jest przedmiotem autonomicznych uzgodnień
  - d) jest w pełni zliberalizowany.
30. Co było celem porozumienia w sprawie Europejskiego Obszaru Gospodarczego?
- a) ustanowienie bliskiej współpracy w zakresie zwalczania przestępczości gospodarczej
  - b) zagwarantowanie swobody przepływu towarów, osób, usług i kapitału oraz jednakowych warunków konkurencji we wszystkich państwach EOG
  - c) wspieranie rozwoju w państwach EOG poprzez pomoc finansową, wsparcie techniczne a także wspieranie demokracji zapewnionej w państwach UE
  - d) stowarzyszenie państw Wspólnoty Niepodległych Państw z UE.
31. W której z wymienionych dziedzin Unia Europejska nie prowadzi liberalizacji?
- a) transport kolejowy
  - b) edukacja

- c) dostawa gazu ziemnego
  - d) usługi pocztowe.
32. Nowe Regulacje Finansowe, które weszły w życie 1 stycznia 2003 r. wprowadziły funkcję audytora wewnętrznego:
- a) wyłącznie w Komisji
  - b) wyłącznie w Trybunale Rewidentów Księgowych
  - c) we wszystkich instytucjach wspólnotowych
  - d) w Radzie i Komisji.
33. Artykuł 33 Traktatu WE wymienia cele Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Który z poniższych nie jest tam wymieniony?
- a) zwiększyć produktywność rolnictwa
  - b) wspierać na rynku światowym eksport produktów objętych Wspólną Polityką Rolną
  - c) stabilizować rynki
  - d) zapewniać, że produkty są dostępne dla klientów po rozsądnych cenach.
34. Reforma WPR przyjęta w czerwcu 2003 ma na celu w szczególności:
- a) zapewnić środki z budżetu WPR wyłącznie dla gospodarstw położonych w regionach niedorozwiniętych
  - b) koncentrację dostępnych środków na walce z głodem na świecie
  - c) zerwanie zależności pomiędzy wielkością subsydiów dla gospodarstw a ilością produkcji
  - d) zapewnić subsydia wyłącznie dla gospodarstw rodzinnych.
35. Wspólnotowy system GSP dla państw rozwijających się nie przewiduje specjalnych zachęt na:
- a) ochronę praw pracowniczych
  - b) ochronę środowiska
  - c) zwalczanie produkcji narkotyków i przemytu
  - d) ochronę zdrowia publicznego.
36. Obecnie Fundusz Spójności wspiera rozwój w następujących państwach:
- a) Hiszpanii, Grecji, Irlandii, Portugalii
  - b) Hiszpanii, Grecji, Irlandii, południowych Włoszech oraz Portugalii
  - c) Hiszpanii, Grecji, Irlandii, Włoszech, Portugalii
  - d) Hiszpanii, Grecji, Irlandii, Północnej Irlandii oraz Portugalii.
37. Rozporządzenie EBA (wszystko oprócz broni) 416/2001 udziela dostępu do rynków Wspólnot dla importu z:
- a) państw w trakcie przemian

- b) państw rozwijających się
  - c) państw najmniej rozwiniętych
  - d) państw świeżo po konfliktach zbrojnych.
38. Zgodnie z Traktatem WE:
- a) Europejska Agencja Ochrony Środowiska koordynuje środki wspólnotowe w celu zwalczania przestępstw z zakresu środowiska naturalnego
  - b) wymagania dotyczące ochrony środowiska muszą być zawarte w definicjach i implementacji wszystkich polityk WE i jej działania
  - c) państwa członkowskie nie mogą wprowadzać narodowych narzędzi ochrony środowiska z derogacjami od zasad wspólnotowych
  - d) Komisja zawiera międzynarodowe porozumienia z zakresu ochrony środowiska w imieniu Wspólnoty.
39. Która z poniższych polityk UE jest oparta na zasadzie zapobiegania?
- a) polityka współpracy dla rozwoju
  - b) Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa
  - c) polityka ochrony środowiska
  - d) polityka transportowa.
40. Sieci transeuropejskie, których dotyczy Tytuł XV Traktatu WE obejmują:
- a) tylko infrastrukturę transportową
  - b) specjalistyczne organizacje do zwalczania przemytu ludzi
  - c) priorytetowe połączenia pomiędzy sieciami dystrybucji energii elektrycznej
  - d) transport, telekomunikację oraz infrastrukturę energetyczną.

TEST b)

**Wiedza z zakresu integracji europejskiej
i polityk wspólnotowych**

41. Komitet Społeczno-Ekonomiczny składa się z przedstawicieli:
- a) różnych ekonomicznych i socjalnych przedstawicieli zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego
  - b) Parlamentu Europejskiego, pracodawców oraz związków zawodowych w państwach członkowskich
  - c) związków zawodowych reprezentujących personel instytucji UE oraz Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych

- d) Parlamentu Europejskiego i Komisji.
42. Kończąc swoją pracę Konwent ds. przyszłości Europy zaprezentował:
- a) raport dotyczący reformy instytucji europejskich
  - b) Kartę Praw Podstawowych Obywateli
  - c) plan działań nakierowanych na ukończenie unifikacji Europy
  - d) projekt konstytucji europejskiej.
43. Rozporządzenie:
- a) nie ma zasięgu ogólnego
  - b) nie obowiązuje bezpośrednio
  - c) musi zostać transponowane, aby bezpośrednio obowiązywać
  - d) obowiązuje bezpośrednio w państwach członkowskich.
44. Kiedy wydana została Deklaracja Schumana odnośnie do integracji zasobów węgla i stali?
- a) 9 maja 1950
  - b) 9 maja 1955
  - c) 9 maja 1957
  - d) 9 maja 1962.
45. Które państwo zakończyło negocjacje akcesyjne, ale nie przystąpiło do UE?
- a) Islandia
  - b) Liechtenstein
  - c) Szwajcaria
  - d) Norwegia.
46. W listopadzie 2003 r. status Turcji względem UE był następujący:
- a) nie była państwem kandydującym
  - b) była państwem kandydującym, ale negocjacje akcesyjne jeszcze się nie rozpoczęły
  - c) była państwem kandydującym z rozpoczętym procesem negocjacji akcesyjnych
  - d) była państwem kandydującym po zakończeniu negocjacji akcesyjnych.
47. Kto jest odpowiedzialny za zbieranie środków własnych Wspólnoty Europejskiej?
- a) Europejski Bank Centralny
  - b) Trybunał Rewidentów Księgowych
  - c) Europejski Bank Inwestycyjny
  - d) państwa członkowskie.
48. Czy Trybunał Rewidentów Księgowych może sądzić naruszających zasady implementacji budżetu?
- a) tak

- b) tak, w przypadku defraudacji
  - c) tak, w przypadku nieprawidłowości
  - d) nie, pod żadnym pozorem.
49. Rada składa się z:
- a) przedstawicieli państw członkowskich na szczeblu ministerialnym uprawnionych do reprezentowania rządu
  - b) stałych przedstawicieli państw członkowskich
  - c) tylko szefów rządów państw członkowskich
  - d) tylko ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich.
50. Parlament Europejski jest wybierany w drodze powszechnych bezpośrednich wyborów od:
- a) 1972
  - b) 1975
  - c) 1979
  - d) 1982.
51. Budżet Wspólnoty jest przyjmowany na okres:
- a) siedmiu lat i corocznie poprawiany
  - b) trzech lat i corocznie poprawiany
  - c) jeden rok w odniesieniu do średniookresowej perspektywy finansowej
  - d) jeden rok bez możliwości poprawiania w trakcie jego wykonywania.
52. Rozszerzenie UE wymaga:
- a) referendum w państwach członkowskich
  - b) referendum w państwach członkowskich i państwach przystępujących
  - c) zgody Parlamentu Europejskiego
  - d) zgody Trybunału Sprawiedliwości.
53. Zgodnie z danymi Eurostat po rozszerzeniu UE do 25 państw populacja UE będzie wynosić ok.:
- a) 400 milionów obywateli
  - b) 450 milionów obywateli
  - c) 500 milionów obywateli
  - d) 550 milionów obywateli.
54. Które z poniższych jest jednym ze źródeł dochodów budżetu Wspólnoty?
- a) podatek akcyzowy nałożony na alkohol i tytoń
  - b) podatki ekologiczne
  - c) opłaty rolne
  - d) podatki drogowe nałożone na ciężarówki.

55. W ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa wspólna strategia jest przyjmowana przez:
- a) Radę Europejską
  - b) Radę
  - c) Radę działającą w procesie współdecydowania z Parlamentem Europejskim
  - d) Komitet Stałych Przedstawicieli działający na podstawie propozycji Komisji.
56. Które z wymienionych państw weszło najpóźniej do UE?
- a) Grecja
  - b) Szwecja
  - c) Dania
  - d) Hiszpania.
57. Które państwa przewodniczyły Radzie w 2003 roku?
- a) Hiszpania i Włochy
  - b) Grecja i Hiszpania
  - c) Grecja i Włochy
  - d) Włochy i Irlandia.
58. W ramach procedury współdecydowania Komitet Pojedynczy:
- a) składa się z przedstawicieli Rady i Parlamentu Europejskiego
  - b) musi opiniować wszystkie projekty legislacyjne
  - c) podejmuje decyzje w przypadku braku porozumienia pomiędzy Radą i Komisją
  - d) podejmuje decyzje w drodze kwalifikowanej większości głosów.
59. Zgodnie z art. 5 Traktatu WE wdrażanie zasady subsydiarności dotyczy alokacji odpowiedzialności:
- a) pomiędzy instytucje Wspólnoty
  - b) pomiędzy państwa członkowskie
  - c) pomiędzy Wspólnotę a państwa członkowskie
  - d) pomiędzy państwa członkowskie a ich władze regionalne i lokalne.
60. Procedura współdecydowania została wprowadzona:
- a) Traktatem Amsterdamskim
  - b) Traktatem Lizbońskim
  - c) Traktatem z Maastricht
  - d) Traktatem z Nicei.
61. Które z poniższych stwierdzeń nie jest poprawne?
- a) Komisja ma prawo inicjatywy legislacyjnej
  - b) Komisja zapewnia przestrzeganie prawa wspólnotowego

- c) Komisja przyjmuje budżet Wspólnoty
  - d) Komisja zarządza wspólnotowym programem ramowym w dziedzinie badań.
62. Trybunał Rewidentów Księgowych:
- a) sprawdza przychody i rozchody Wspólnoty Europejskiej
  - b) sprawuje kontrolę nad poleceniami zapłaty wydanymi przez instytucje WE
  - c) nakłada politykę budżetową na Parlament Europejski
  - d) wykonuje budżet Wspólnoty na własną odpowiedzialność w ramach asygnowanych środków.
63. Kto reprezentuje Wspólnotę w trakcie negocjacji w ramach Światowej Organizacji Handlu?
- a) Prezydencja Rady
  - b) „Trojka“ ministrów spraw zagranicznych
  - c) Komisja
  - d) Komitet ustanowiony na podstawie art. 133 TWE.
64. Zgodnie z warunkiem wzmocnionej współpracy państw członkowskich nałożonym przez Traktat z Nicei:
- a) powinna ona być wykorzystywana tylko jako ostatnia deska ratunku
  - b) nie może ona obejmować obywatelstwa Unii
  - c) powinna angażować co najmniej 8 państw członkowskich
  - d) powinna angażować większość państw członkowskich.
65. Które z poniższych stwierdzeń nie jest prawdziwe?
- a) Tylko Europejski Bank Centralny może autoryzować drukowanie banknotów euro
  - b) Tylko Europejski Bank Centralny może autoryzować bicie monet euro
  - c) Europejski Bank Centralny ma osobowość prawną
  - d) Europejski Bank Centralny ma główną siedzibę we Frankfurcie.
66. Która z poniższych polityk nie jest wspólną polityką zgodnie z definicją Traktatu WE?
- a) polityka rolna
  - b) polityka socjalna
  - c) polityka transportowa
  - d) polityka handlowa.
67. Była Niemiecka Republika Demokratyczna została inkorporowana do UE na podstawie:
- a) Traktatu akcesyjnego zawartego pomiędzy Niemcami a pozostałymi państwami członkowskimi

- b) Traktatu akcesyjnego zawartego pomiędzy landami byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej a państwami członkowskimi
  - c) Rewizji Traktatu WE dokonanej przez szefów państw i rządów UE podczas nadzwyczajnego posiedzenia Rady Europejskiej
  - d) Żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.
68. Jednolity Akt Europejski jest:
- a) aktem politycznym potwierdzającym zjednoczenie Niemiec
  - b) aktem nowelizującym traktaty wspólnotowe
  - c) porozumieniem w sprawie cel
  - d) porozumieniem pomiędzy Wspólnotą Europejską a Europejską Organizacją Wolnego Handlu (EFTA).
69. Traktat o UE został znowelizowany:
- a) Traktatem Amsterdamskim
  - b) Traktatem Lizbońskim
  - c) Traktatem WE
  - d) Traktatem EURATOM.
70. Obowiązki Wysokiego Przedstawiciela ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa wykonuje:
- a) Sekretarz Generalny Rady
  - b) Przewodniczący Komisji
  - c) członek Komisji odpowiedzialny za stosunki zewnętrzne
  - d) Przewodniczący Rady UE.
71. Członkowie Parlamentu Europejskiego są wybierani na okres:
- a) pięciu lat
  - b) trzech lat
  - c) czterech lat
  - d) sześciu lat.
72. Prezydencja w Radzie sprawowana jest kolejno przez państwa członkowskie przez okres:
- a) roku
  - b) dwóch i pół roku
  - c) sześciu miesięcy
  - d) 18 miesięcy.
73. Instytucje wymienione w Traktacie WE to:
- a) Rada, Komisja i Europejski Bank Inwestycyjny
  - b) Rada, Rada Europejska i Komisja
  - c) Trybunał Sprawiedliwości, Komisja i Trybunał Rewidentów Księgowych
  - d) Trybunał Rewidentów Księgowych, Rada oraz Komitet Społeczno-Ekonomiczny.

74. Założenia Unii Gospodarczej i Walutowej zostały włączone w Traktat WE poprzez:
- Traktat Lizboński
  - Traktat z Maastricht
  - Traktat Amsterdamski
  - Traktat z Nicei.
75. Traktat Nicejski wszedł/wejście w życie:
- 26 lutego 2001
  - 1 stycznia 2002
  - 1 lutego 2003
  - 1 maja 2004.
76. W 1957 roku Traktaty Rzymskie zostały podpisane m.in. przez:
- Holandię, Portugalię i Włochy
  - Francję, Włochy i Irlandię
  - Holandię, Włochy i Finlandię
  - Holandię, Luksemburg i Francję.
77. Traktat o Europejskiej Wspólnocie Węgla i Stali wygasł w:
- 1999
  - 2000
  - 2001
  - 2002.
78. Unia Europejska została ustanowiona w:
- 1958
  - 1987
  - 1993
  - 1999.
79. Które z poniższych państw członkowskich nie wprowadziło waluty euro:
- Finlandia
  - Dania
  - Grecja
  - Irlandia.
80. Sędziowie Trybunału Sprawiedliwości są wyznaczeni przez:
- Parlament Europejski
  - umowę pomiędzy rządami państw członkowskich
  - Radę w drodze jednomyślnego głosowania
  - Radę w drodze głosowania kwalifikowaną większością po otrzymaniu opinii Parlamentu Europejskiego.

TEST c)

Test to assess your ability, focusing in particular on verbal and numerical reasoning skills

European cooperation in education and training

Education is primary concern of government in European countries, but the structures of education systems differ considerably, both within and between countries. There is a great variety of responsibilities in Europe for the funding and evaluation of education and training. Different countries, and different sectors within countries, do not have a common terminology to describe skills and job qualifications. Moreover, as the concept of lifelong learning becomes a reality, acquiring skills and knowledge is increasingly a matter of individual responsibility. In the rapidly evolving arena, the European Union is a forum for the exchange of ideas and good practice. While each Member State remains responsible for the content and organisation of its education and training systems, the EU provides a platform for consensus, comparisons, benchmarking and policy-making.

1. Within the context of education and training, what is the most general description of the role the EU plays?
  - A. The EU offers an opportunity to share ideas and to learn from others' experiences.
  - B. The EU wants to align the structures of education of the EU Member States on one another.
  - C. The EU wants to promote lifelong learning in all Member States.
  - D. The EU creates a common education and training policy for all EU Member States.
2. Which statement is incorrect?
  - A. The way in which one acquires skills is more and more personal responsibility.
  - B. Different countries use the same terminology to describe skills.
  - C. Each European country is responsible for the organisation of its education.
  - D. In European countries as whole, the responsibilities for funding differ a lot.

Road transport – total amount of goods transported quarterly (in million tonnes (1 tonne = 1,000 kg))

	2000				2001				2002			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Euro-zone (12)	2,050	2,410	2,440	2,300	2,110	2,420	2,460	2,340	2,180	2,430	2,390	2,407
EU-15	2,610	3,030	3,020	2,880	2,720	2,990	3,000	2,940	2,730	3,000	2,930	2,930

3. Which statement concerning the total amount of goods transported in the second quarter of 2002 is correct?
  - A. On average, there were less goods transported per country in the euro-zone than in the EU-15.
  - B. On average, there were more goods transported per country in the euro-zone than in the EU-15.
  - C. On average, there were as many goods transported per country in the euro-zone as in the EU-15.
  - D. None of the above statements is correct.
4. Compared to 2000, how much higher was the amount of goods transported in 2002 for the euro-zone?
  - A. 0.28%
  - B. 1.43%
  - C. 2.25%
  - D. – 2%
5. In which of the following periods was the amount of goods transported in the EU-15 zone the highest?
  - A. 2000 Q2 – 2001 Q1
  - B. 2000 Q4 – 2001 Q3
  - C. 2001 Q2 – 2002 Q1
  - D. 2002 Q2 – 2002 Q4

Satellite communications

Satellite communications were originally conceived with limited coverage and to serve a limited number of professional users, now they are evolving towards broad regional or global coverage. In the future, it is anticipated that these systems will provide access to millions of users worldwide, using inexpensive interactive broadband terminals for range applications, whether mobile, fixed or broadcasting. This evolution is particularly visible in the broadcasting domain, with satcom systems such as Eutelsat or SES-Astra directly serving 20 million dishes in Europe while at the same time expanding towards Asia and the US.

6. Which statement is correct?
  - A. Today, satellite communication systems serve a limited number of professional users.

- B. Today, satellite communication systems are being used more and more.
  - C. In the future, satellite communication systems will provide access to millions of users in the EU alone.
  - D. On average, Eutelsat and SES-Astra each directly serve about 20 million dishes in Europe.
7. Which statement is correct?
- A. Satellite communication systems are fully interactive.
  - B. Today, satellite communication systems are mostly used in the broadcasting domain.
  - C. Satcom systems are serving more than 20 million user dishes worldwide.
  - D. Today, broadband terminals are expensive.
8. What type of applications will become dominant in the evolution of communication systems in the future?
- A. Mobile applications.
  - B. Fixed applications.
  - C. Broadcasting applications.
  - D. Impossible to say.

The EU anti-smoking campaign

The campaign is based on an integrated communications strategy using classical advertising, television, cinema and radio commercials, billboard advertising, as well as classic public relations and events. „Feel free to say no” should be understood as an image campaign for non-smoking. The message is: anyone who smokes is not free, but is incarcerated by his or her addiction to nicotine – cigarettes do not solve problems, they cause them. The key message of the campaign is not communicated in the form of ban or a warning. Rather, they focus on emotional and creative communication. These messages must be carried into the worlds of young people by a positive, smoke-free attitude to life.

9. What would not be appropriate within the spirit of the campaign?
- A. An attractive spot on TV.
  - B. Presence of campaigners of „feel free to say no” at a public event.
  - C. A press conference on the occasion of the first anniversary of the campaign.
  - D. A „no smoking” radio spot.
10. What would be an appropriate theme for the campaign?
- A. Smokers should learn to say no.

- B. A is not free, but incarcerated to his or her addiction to nicotine.
- C. Non-smokers are free of health problems.
- D. Non-smoking is cool, modern and healthy.

Life expectancy at birth

	1994		1996		1998		2000		2002	
	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female
EU-15	72	80	73	80	74	80	75	80	74	80
Country A	75	80	75	79	75	80	76	81	76	81
Country B	74	80	74	80	75	80	75	81	75	81
Country C	74	80	74	80	75	81	76	81	76	81

11. Which statement concerning the relationship between countries A, B, C and the other EU Member States is correct for 2002?
- A. The 3 countries have the highest life expectancy of the EU as a whole.
  - B. There is at least 1 country in the EU that has a lower life expectancy for males than the life expectancy for males in countries A, B and C respectively.
  - C. The countries A, B and C are selected from the EU countries that have lower life expectancy than average.
  - D. It is impossible to make a statement about this relationship since there is no data for other EU Member States given.
12. If in 1996 the proportion of males-females for the countries A, B and C was respectively 50-50, 45-55 and 55-45, where is overall life expectancy the highest?
- A. Country A   B. Country B   C. Country C   D. Country B&C
13. If the life expectancy before 1994 for males in the EU has increased yearly by 0,3%, what was the life expectancy for males in 1992?
- A. Between 70,5 and 71,5
  - B. Between 71,5 and 72,5
  - C. Between 72,5 and 73,5
  - D. Impossible to say.

Fundamental values of the EU

The foundations of the EU were laid on fundamental ideas and values to which the Member States also subscribe. These acknowledged fundamental values include the securing of lasting peace,

unity, equality, freedom, security and solidarity. The aims that the EU has announced are to safeguard the principles of liberty, democracy and the rule of law (Article 6(1) EU). Together with the protection of human rights and basic freedoms, these principles have been reinforced in the EU Treaty in that, for the first time, it makes provisions for measures to be taken if these principles are violated (Article 7 and 8 EU). This means that if the Heads of State or Government, acting on a proposal by one-third of the Member State or by the Commission, and after obtaining the assent of European Parliament, declare that a serious and persistent breach of the EU's underlying principles has occurred. Then the Council may, acting by a qualified majority, suspend certain of the rights deriving from the application of the EU Treaty and EC Treaty for the Member State in question, including voting rights in the Council.

14. Articles 7 and 8 EU make provision for the measures to be taken if the following principles are violated:
- A. Principles of protection of human rights and free movements in the Member States.
  - B. Principles of protection of liberty, democracy and free marketing of goods.
  - C. Principles of protection of human rights and basic freedom, liberty, democracy and the rule of law.
  - D. Principles of protection of worldwide solidarity, freedom, peace, unity and equality.
15. What is a brief description of the practical meaning of Articles 7 and 8?
- A. Certain Member States may be suspended by the Council, acting by a qualified majority and with the approval of the European Parliament.
  - B. The Heads of State and Government can deprive a Member State of its voting rights in the Council if they act by a qualified majority.
  - C. One-third of the Member States is able to decide a suspension of the rights of the Member State.
  - D. None of the above statements is correct.

Democratic deficit

The democratic deficit is a concept invoked principally in the argument that the European Union suffers from a lack of democracy and is becoming remote from ordinary citizen because its method of operating is so complex. The view is that the Community's institu-

tional set-up is dominated by an institutional combining legislative and government powers (the Council) and the institution that lacks democratic legitimacy (the Commission). The view that the Community suffers from democratic deficit should diminish after the Treaty of Amsterdam, which provides for an extension of the European Parliament's powers and the regular transmission of information to the national parliaments, comes into force.

16. Which statement is correct?
- A. Certain people have the opinion that there is a lack of the democracy in the European Union.
  - B. The EU is becoming remote from the ordinary citizens.
  - C. The European Commission lacks democratic legitimacy.
  - D. None of above statements is correct.
17. „... The view is that the Community institutional set-up is dominated by...”. To whom is this attributed?
- A. The European Union
  - B. The Council
  - C. The European citizens
  - D. Impossible to say.

EU-China trade by Member State

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Value (€ Million)						
EU-15	20,500	22,000	27,000	30,000	34,500	48,000
Distribution by Member States (%)						
Germany	34	32	29	29	29	28
Spain	5	5	5	5	6	5
France	13	13	15	15	16	12
Italy	12	12	11	10	9	10
Netherlands	6	6	7	8	8	10
Austria	2	2	2	2	2	2
Portugal	1	1	1	1	1	1
United Kingdom	14	15	15	16	15	17

18. What was the total amount of trade between France and China in years 1998 and 1999?
- A. 3,492 million
  - B. 28 million
  - C. 6,910 million
  - D. 13,270 million

19. With the exception of Germany, which country made the highest average contribution to the EU-China trade over the years 1999, 2000 and 2001?
A. France   B. UK   C. Italy   D. France and UK equally
20. For the year 2001, which of the following groups of countries were responsible for a trade value with China of more than □ 17,950 million?
A. Germany and France
B. Germany, France and UK
C. Germany, UK, Austria and Spain
D. None of these.

Towards a knowledge market

Intellectual property rights are a complex strategic issue for academic researchers. In a world where the tendency to patent is growing, they see this as a way to protect their own results. In particular, they are interested in the revenue a patent can generate, to counter the inadequacies of public financing. Yet, this is a situation which raises two fundamental questions and is the subject of heated debate. First of all, at scientific level, is there no danger that this rush to patent will, by virtue of the „exclusivity” in introducing, bring to a halt the dissemination of and access to knowledge, which is one of the missions of public research? The second question concerns the technical nature – and the cost – of procedures to obtain IPR, for which public research institutes are sometimes ill-equipped and inexperienced.

21. What are academic researchers particularly interested in when patenting their work?
A. Gaining wider academic recognition.
B. Preventing public access to research results.
C. Supplementing their inadequate income.
D. Generating extra revenue in order to compensate for inadequate public funding.
22. Which statement is correct?
A. Public financing must be entirely replaced by revenues from intellectual property rights.
B. The concept of intellectual property rights is entirely compatible with the goal of public research.
C. In Europe, the procedures to obtain intellectual property rights are too complex.
D. None of the above statements is correct.

23. Which statement is not entirely correct?
- A. A patent can offer an extra source of income for a research institute.
  - B. Patents can make it difficult to have access to certain knowledge.
  - C. Besides public financing, some research institutes have to look for other sources of income.
  - D. The benefits do not compensate for the cost and complexity of intellectual property rights procedures.

Blood

Blood and the products derived from it are accepted as an important aspect of health care delivery. However, the degree to which such products are used in medicine demands that their quality, safety and effectiveness are ensured in order to prevent the transmission of diseases. This fact underlines the Community's efforts to ensure that requirements are made to protect donors and recipients of blood and blood products. The Community's legislative framework puts in place requirements for the collection, testing, processing, storage and distribution of human blood and blood components, quality and safety standards and traceability procedures. It excludes, however, the actual therapeutic use of blood components: its provision is no longer applicable as soon as the components are provided for further manufacturing into medicinal products, where pharmaceutical legislation comes into force.

24. Why is the quality, safety and effectiveness of blood products so important?
- A. Because blood products are not always accepted as an important aspect of health care delivery.
  - B. Because of the life-sustaining role these products have.
  - C. To guarantee disease-free transmission of blood.
  - D. All three reasons.
25. Why is the actual therapeutic use of blood components excluded from the legislative framework concerning blood?
- A. Because the Community does not believe blood has any therapeutic value.
  - B. Because the implementation of blood components into the manufacturing of medicinal products falls under different, pharmaceutical law.
  - C. Because in that kind of application, the Community provisions are no longer applicable.
  - D. Because it can lead to the transmission of diseases.

**Average *per capita* consumption of domestic material in 2002
(tones/capita)(1 tonne=1000 kg)**

	EU-15	A	B/L	FIN	F	EL	IRL	NL	S
Biomass	4	4.5	4.5	11	6	2	10	3.5	8
Industrial Minerals	1	1.5	1	3	1	2	3	3	1.5
Fossil Fuels	4	3	4	5	3	9	4.5	5	2
Construction Minerals	7	9	7	17	7	3	8	2	8

26. In 2002, what was the average monthly *per capita* consumption of fossil fuels in Greece (EL)?
 A. 750 kg   B. 900 kg   C. 9000 kg   D. Impossible to say
27. In Greece (EL), what proportion of the average domestic material *per capita* consumption did construction minerals represent in 2002?
 A. 23.08%   B. 18.75%   C. 5.33%   D. 39%
28. In 2002, which country had the highest average *per capita* consumption of biomass as a percentage of total domestic material consumed *per capita*?
 A. Finland (FIN)
 B. Ireland (IRL)
 C. France (F)
 D. Sweden (S)

The role and importance of voluntary organisations and foundations

It is clear from the results of the Commission's survey that voluntary organisations and foundations, though often very small, together command sizeable assets and mobilise large human resources, both salaried and volunteer. Moreover it is in terms of employment growth that the most interesting facts of all emerge. The study found – in any event in France and Germany, where figures were available – that over the decade from 1980 to 1990 the sector has been a powerful creator of employment. In France the sector accounted for one out of every seven new jobs created in that decade and in Germany one out of every eight or nine.

29. What is the most interesting result of the Commission's survey as far as the employment growth figures are concerned?

- A. The growth of employment is mobilised by voluntary organisations and foundations is larger than one would expect.
  - B. The proportion of new jobs that were created in Europe by voluntary organisations and foundations between 1980 and 1990 is impressive.
  - C. Between 1980 and 1990, voluntary organisations and foundations account for one out of every seven new jobs created in France and one of every eight or nine new jobs created in Germany.
  - D. None of the above.
30. Which statement is correct?
- A. Voluntary organisations and foundations are small.
  - B. The Commission's survey concerning voluntary organisations and foundations was limited to France and Germany.
  - C. Between 1980 and 1990 voluntary organisations and foundations account for more than 10% of the jobs created in the EU.
  - D. None of these statements is correct.

Rural development policy

We understand „rural development” as an overarching concept requiring the integration of the multiple factors which affect livelihoods in rural areas. In fact societies are not dual: there are not distinct „rural” and „urban” worlds. There is instead a continuum where a rural economy predominantly based on agriculture evolves towards one which increasingly provides income to the population from non-agricultural activities. The EC policy and approach focuses on those societies where the transition is only beginning and where the livelihood of a large majority of the population still depends greatly on agriculture and non-farm (but agriculture related) activities. Strengthening rural development therefore implies support for this transition to optimise its speed while minimising its potentially disruptive effects.

31. Which of the following best defines EC approach to rural developments?
- A. Stimulation of linkages between rural and urban communities.
  - B. Gradually reducing the reliance of rural communities on agriculture.
  - C. Raising living standards in rural communities.
  - D. None of the above.

32. The text states: „There are not distinct „rural” and „urban” worlds. There is instead a continuum...”. What does this mean?
- A. In every country there are urban and rural areas.
  - B. Urban and rural areas are equally important.
  - C. No area is purely rural.
  - D. Some areas are only urban.

Annual employment growth rates in high-tech industries (and manufacturing) in the EU between 1992 and 1994

	1992	1993	1994
Total high-tech industries	1%	-3%	1%
Pharmaceuticals	2%	1%	1%
Computers	1%	-4%	-5%
Electrical machinery and apparatus	1%	4%	-3%
Radio, TV & communication equipment	1%	-5%	5%
Medical, precision and optical instruments	-1%	-5%	2%
Aircraft and spacecraft	2%	-5%	1%
Total Manufacturing	0%	2%	2%

33. What was the employment growth rate for Pharmaceuticals in the EU between 31/12/1991 and 31/12/1993?
- A. 2%
  - B. 3%
  - C. 3.02%
  - D. Impossible to say
34. At the end of 1994, how many employees were likely to work in an average EU computer enterprise that employed 300 employees at the end of 1992?
- A. 275.8 employees
  - B. 273.6 employees
  - C. 288 employees
  - D. Impossible to say
35. In what year did the „Radio TV & communication equipment” sector employ the most employees in the EU?
- A. 1992
  - B. 1993
  - C. 1994
  - D. 1992 and 1994

Privatisation in the aerospace sector

In several countries relations between governments and aerospace companies have changed significantly. Formerly state-owned companies are now partly or wholly in the private sector, quoted on stock markets and committed to providing value for their private shareholders. These companies clearly cannot exist only on their restricted

home markets and increasingly have developed long-term strategies that make best use of their resources and secure market access on a global scale. This will often lead European companies to strengthen their non-European links through takeover, merger or outward investment, which could in turn lead to the disappearance of European expertise in some sectors and might even endanger European security of supply. Such action can be influenced strongly by access to more attractive funding or taxation regimes.

36. In what way have the relationships between governments and aerospace companies changed?
- A. All formerly state-owned aerospace companies are now partly or wholly private.
  - B. Aerospace companies have gained access to global markets.
  - C. Some aerospace companies no longer have governments as their sole shareholders.
  - D. Some aerospace companies are no longer European.
37. What were the consequences of privatisation for aerospace companies?
- A. More favourable taxation.
  - B. Security of supply.
  - C. Better use of resources.
  - D. None of the above statements is correct.
38. What is the potential impact of privatisation at European level?
- A. Loss of know-how.
  - B. Stronger links with non-EU countries.
  - C. Access to global funding.
  - D. None of the above statements is correct.

The Common Fisheries Policy

The first Community measures on fisheries in the early 1970s related to a common organisation of the market and a structural policy to help develop appropriate structures for the fishing industry across the Community. The general objective of the first multi-annual guidance programme (MAGP I) was to restructure the fleet while maintaining existing capacity. The capacity of a fishing vessel is measured according to its size (tonnage) and the power of engines. National fleet capacity is the sum of individual vessels' capacities in a given country. In contrast to the previous MAGPs, in MAGP III, cuts were expressed not in terms of capacity reductions but of decrease in fishing effort in order to ensure that stocks which were most in danger from over-fishing were protected. Fishing effort is calculated by multiplying the

capacity of a fishing vessel expressed in tonnage and engine power by the number of days spent at sea.

39. What is the most important difference between MAGP I and MAGP III?
- A. MAGP I targets capacity reductions, while MAGP III targets decrease in fishing effort.
  - B. MAGP III aims to protect fish stocks from over-fishing, while MAGP I does not.
  - C. MAGP I is focused on maintaining existing capacity, while MAGP III aims at capacity reductions.
  - D. None of the above statements is correct.
40. Which of the following statements is correct?
- A. The size of national fleet capacity depends mainly on the tonnage of the vessels in a given country.
  - B. The decrease in fishing effort across the EU can be achieved only by reducing the total number of Member States' vessels.
  - C. A fishing vessel spending more days at sea than other vessels will have a larger fishing effort than those other vessels.
  - D. None of the above statements is correct.